RUKA Regionalna udruga kozara i ovčara

U Donjem Kraljevcu, 12. listopada 2026.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
Planinska 2a, 10000 Zagreb
Na znanje kabinetu ministra i službeniku za informiranje Ministarstva

Ograničenje klanja ovaca i koza i dostupnost klaonica

Poštovani,

Regionalna udruga kozara i ovčara RUKA traži stručno i pravno obrazloženje ograničenja klanja ovaca i koza za vlastite potrebe na deset životinja godišnje po objektu, uvedenog Naredbom o mjerama kontrole i sprječavanja kuge malih preživača u Republici Hrvatskoj (NN 70/2026).

RUKA inzistira na trajnom, stručnom i provedivom uređenju klanja u cijeloj Hrvatskoj, uz zaštitu zdravlja, sigurnosti hrane i dobrobiti životinja te dostupno legalno rješenje prihvatljivo proizvođačima, struci i potrošačima. Molimo odgovore na sljedeća pitanja:

1 Određivanje broja deset

1. Kojom je metodom utvrđen prag od deset životinja: analizom, anketom, inspekcijskim podacima, usporedbom drugih država ili stručnom prosudbom? Tko ga je predložio, kada i na kojim podacima? Ako je provedeno istraživanje, navedite uzorak i metodologiju.

2. Koji su drugi pragovi razmatrani? Jesu li uvaženi broj članova kućanstva, potrebe za mesom, veličina gospodarstva, regionalne razlike te dob i masa životinja? Kako je opravdano jednako brojanje janjadi i jaradi te odraslih životinja?

3. Koji nalazi pokazuju da prekoračenje deset životinja upućuje na nezakonitu prodaju? Koliko je takvih slučajeva utvrđeno prije donošenja mjere i u odnosu na koliko kontroliranih objekata?

2 Epidemiološka opravdanost i biosigurnost

4. Kako klanje za vlastite potrebe pridonosi širenju kuge i zašto se rizik mijenja nakon desete životinje? Koji su slučajevi bolesti povezani s takvim klanjem i kakvo se smanjenje rizika očekuje? Zašto ista granica vrijedi unutar i izvan zona ograničenja?

5. Je li rizik kontroliranog klanja na gospodarstvu usporeden s rizikom prijevoza u udaljenu klaonicu, sabiranja životinja i kontakata vozila, ljudi i opreme? Mogu li prijava klanja, veterinarski pregled, nadzor evidencija i zbrinjavanja nusproizvoda postići cilj uz manje ograničenja?

6. Je li procijenjeno može li nedostupnost legalnog klanja potaknuti neprijavljena klanja, neprijavljivanje jarenja i janjenja te netočno evidentiranje krađa i uginuća? RUKA-u posebno zabrinjava nezakonito odlaganje klaoničkog otpada u okoliš. Može li to povećati epidemiološku ugrozu u odnosu na stanje prije Naredbe? Kako će se pratiti i sprječavati te posljedice?

7. Hoće li se izraditi jasne upute i infografike o biosigurnosti za različite tipove gospodarstava, uključujući postupanje pri klanju i zbrinjavanje nusproizvoda? Hoće li se dostaviti poštom na kućne adrese i prilagoditi proizvođačima slabije informatičke pismenosti?

3 Pravna osnova i primjena

8. Je li prag od deset životinja obveza prava EU-a ili nacionalni izbor? Zašto je sprječavanje nezakonite prodaje uređeno Naredbom o suzbijanju kuge? Navedite pravnu osnovu i odnos prema Pravilniku o klanju životinja namijenjenih potrošnji u kućanstvu (NN 85/2014).

9. Kako se tumače izrazi „godišnje”, „po objektu” i „vlastite potrebe”, uključujući više objekata jednog OPG-a, zajedničko brojanje ovaca i koza te darovanje mesa? Ulaze li u prag životinje zakonito zaklane prije 1. srpnja 2026. i kako trebaju postupiti gospodarstva koja su do tada već prekoračila deset?

10. Vrijedi li prag za registrirane objekte za vlastitu turističku ponudu i odobrene klaonice na gospodarstvu? Koja su izuzeća i upute za veterinare i inspektore? Prema kojim pokazateljima i kada će se mjera preispitati te ostaje li nakon prestanka opasnosti od kuge?

4 Propisi za klanje na gospodarstvu

11. Koji propisi i nadležna tijela uređuju klanje za kućanstvo, registrirani objekt za vlastitu turističku ponudu, odobrenu malu i pokretnu klaonicu? Koji zahtjevi proizlaze iz prava EU-a, a koji su hrvatski izbor?

12. Kako su oblikovani hrvatski uvjeti: preuzimanjem stranih rješenja ili domaćim analizama? Tko je iz struke i među proizvođačima sudjelovao u izradi, kada i kroz koje konzultacije? Je li provedeno javno savjetovanje?

13. Na čemu se temelje kapacitet od 12 UG, uvjeti podrijetla životinja i uporaba mesa samo u vlastitoj turističkoj ponudi kod registriranih objekata? Zašto taj režim ne omogućuje izravnu prodaju pregledanih trupova? Koje su prilagodbe za male i pokretne klaonice iskorištene prema Pravilniku NN 65/2025 i postoje li tipska rješenja i vodiči?

5 Dostupnost uslužnog klanja

14. Je li prije ograničenja provjerena stvarna dostupnost uslužnog klanja? Dostavite aktualni popis klaonica koje primaju ovce, koze, janjad i jarad drugih proizvođača, s lokacijama, odobrenim brojevima, uvjetima prijema, najmanjom pošiljkom, povratom trupa, terminima i mogućnošću prijema iz zona ograničenja.

15. Jesu li kapaciteti klanja, hlađenja i veterinarskog nadzora dovoljni za sezonsku potražnju? Kakva je teritorijalna pokrivenost, osobito otoka i udaljenih gospodarstava, te udaljenost i vrijeme prijevoza do dostupne klaonice?

16. Koliki je ukupan trošak uslužnog klanja za pošiljke od 1, 5, 10 i 20 životinja, uključujući prijevoz, povrat mesa, preglede i nusproizvode? Što je predviđeno kada klaonica nije dostupna ili je trošak neodrživ? Jesu li procijenjeni učinci zadržavanja neprodanih životinja na hranidbu, dobrobit i opstanak gospodarstava?

6 Trajno rješenje i prodaja trupova

17. Što proizvođač mora ispuniti da u odobrenoj klaonici na vlastitom gospodarstvu kolje vlastitu janjad i jarad te cijele ohlađene trupove prodaje krajnjem potrošaču? Je li potrebna zasebna registracija mesnice ili maloprodaje, na kojoj pravnoj osnovi i uz koje dodatne prostore, dokumente, preglede i troškove?

18. Jesu li uspoređeni modeli malih, zajedničkih i pokretnih klaonica u Sloveniji, Grčkoj, Rumunjskoj, Bugarskoj, Španjolskoj, Francuskoj i Italiji? Hoće li Ministarstvo uključiti RUKA-u, struku i potrošače u izradu trajnog rješenja te odrediti odgovornu službu, rokove i financiranje infrastrukture i službenih kontrola?

Dostava podloga i rok odgovora

Uz odgovore priložite postojeće analize, procjene rizika, stručna mišljenja, zapisnike i upute na kojima se temelje odluke, uz autora i datum. Jasno odvojite podloge izrađene prije odluke od naknadnih analiza. Ako podloga nije izrađena ili njome ne raspolažete, navedite to uz odgovarajuće pitanje.

Dio dopisa kojim tražimo postojeće dokumente podnosimo i prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Dokumente dostavite elektronički, po potrebi uz anonimizaciju, a tablične podatke u raspoloživom strojno čitljivom obliku.

Molimo numerirane odgovore na pitanja u roku od 30 dana. Ako nije moguće odgovoriti na sva, dostavite raspoložive odgovore i rok za ostale. To ne mijenja zakonske rokove za pristup informacijama.

S poštovanjem,

Krunoslav Čičko
Predsjednik Regionalne udruge kozara i ovčara RUKA

